

Kvalitetsutvikling i barnehagene i Fosenregionen

Rapport fra ekstern vurdering
i Borgen barnehage i uke 43/2021

Vurderingstema:

BARNEFELLESKAP

Personalet bidrar til at alle barn opplever at de er i et fellesskap og har venne

Innhold

.....	1
1. Forord.....	3
2. Ekstern barnehagevurdering som verktøy	4
2. Fakta om barnehagen	5
3. Vurderingstema og fremtidsbildet	5
3.1 Fremtidsbildet	6
4. Tegn på god praksis og praksis som kan bli bedre	7
5. Videre arbeid og spørsmål til refleksjon	17
6. Oppfølgingsavtale etter ekstern barnehagevurdering	18
Vedlegg 1 - Deltakere i vurderingen	19
Vedlegg 2 – Tidsplan.....	19
Vedlegg 3 – Metoder	21
Forberedelse av barna	21
Møte med foresatte	21
Møte med styreeren	21
Vedlegg 4 – Samtaleguide til barna	22
Vedlegg 5 –Samtaleguide til foresatte.....	23
Vedlegg 6 – Samtaleguide til personalet	24

1. Forord

I et barnefelleskap bygger barna sosial kompetanse som styrker mulighetene for en god utvikling. Innholdet i barnefelleskapene vil bidra til å forme disse barna til det kommende voksenlivet.

***Jeg teller mine venner, og tenker på enhver
Det er så godt å vite hvem alle sammen er
Med venner kan jeg leke og klatre i et tre
En venn kan også trøste, og få meg til å le***

Camilla Trøen Skeie (2015)

I Borgen barnehage opplever vi å komme inn i en god atmosfære, med et imøtekommande personale og glade barn.

Dagene har vært intense og fylt av observasjoner, refleksjoner og gode menneskemøter. Vurderingsuken har på sitt vis vært spesiell, da vi opplevde et høyt sykefravær blant barna. Dette kan ha en påvirkning for grunnlaget på vurderingen, og på det reelle bildet av barnehagehverdagen. I tillegg ble vi som vurdere lagt ekstra merke til – mange voksne og få barn.

Vi ønsker å takke alle i personalet som har delt tanker og praksisen sin med oss gjennom denne uka. Takk til alle barna som ville snakke med oss, og som inviterte oss inn i sin barnehagehverdag. Takk til foreldre som kom på refleksjonsmøte og delte sine tanker om alt det gode som blir gjort i Borgen barnehage.

Her kommer rapporten vår. Vi har etter beste evne prøvd å speile barnehagens praksis. Vi er klar over at vi kun har fått et lite innblikk i en omfattende barnehagehverdag, men håper at våre observasjoner og innspill kan komme til nytte i det videre arbeidet med å utvikle egen praksis. Lykke til videre med viktig og spennende utviklingsarbeid til barnefelleskapets beste.

Med hilsen Solveig K. Nilsen og Åshild Andvord Stokstad

2. Ekstern barnehagevurdering som verktøy

Ekstern barnehagevurdering er et verktøy for å hjelpe barnehagen med å vurdere og videreutvikle kvaliteten på tilbudet til barna. Metoden bidrar med et eksternt blikk fra to «likemenn» som kommer til barnehagen for å observere og snakke med barna, de foresatte og de som jobber der.

Vurderingsområdet tar utgangspunkt i barnehagen sitt ståsted og handler om element som vil gjøre ansatte i bedre stand til å utføre sine primære oppgaver knyttet til barna sin trivsel, læring og utvikling.

Ekstern barnehagevurdering består av fem trinn:

1. Velge område for vurdering
2. Lage fremtidsbildet
3. Innhente og strukturere informasjon
4. Analysere og gjøre vurderinger
5. Speile tilbake til barnehagen

De fem trinnene er nå gjennomførte og oppsummerte i denne rapporten.

Det er barnehageeieren og styreren som har ansvaret for å følge opp vurderingen med utviklingsarbeid i barnehagen. Barnehagen får veiledning og støtte til eget utviklingsarbeid i etterkant av vurderingen.

Grunnlaget for ekstern vurdering i barnehagen finner vi i Rammeplan for barnehagen. Les mer om ekstern barnehagevurdering på <http://www.udir.no/ekstern-barnehagevurdering>

I Fosenregionen samarbeider de 4 kommunene Indre Fosen, Osen, Ørland og Åfjord om ekstern barnehagevurdering. Vurderingsgruppa av dyktige pedagoger som jobber i barnehagene på Fosen, samt fagpersoner fra DMMH. I tillegg er det innleid vurderer fra Selbu Kommune.

2. Fakta om barnehagen

Borgen barnehage ligger på Ottersbo med et flott ute- og turområde. Barnehagen er bygd i 1991, påbygd og renoverert i 2017. Det er en avdelingsbarnehage med 2 småbarnsavdelinger og 2 storbarnsavdelinger. Vi er organisert med teamleder for storbarn og teamleder for småbarn. Barnetallet varierer hvert år, og har dette barnehageåret flere ledige plasser. Vi har nå 25 barn på storbarn og 17 barn på småbarn.

Barnehagens visjon er: «Der barnas stemmer høres»

3. Vurderingstema og fremtidsbildet

Borgen barnehage ønsker vurdering på følgende tema:

BARNEFELLESKAP

Personalet bidrar til at alle barn opplever at de er i et felleskap og har venner

Borgen barnehagen har gjennomført ståstedsanalysen og på bakgrunn av score ønsker de å bli vurdert på om barna opplever at de er med i et felleskap og har venner. Barnehagen mener at dette oppnås ved blant annet arbeid med inkludering, medvirkning og refleksjon.

Videre ønsker barnehagen at vurderingsarbeidet kan stå i sammenheng med det pågående utviklingsarbeidet der temaet er et inkluderende miljø for omsorg, leik, læring og danning, med problemstillingen: hvordan kan JEG jobbe for at alle barn blir inkludert og opplever tilhørighet.

3.1 Fremtidsbildet

Vurderingstema:

BARNEFELLESKAP

Personalet bidrar til at alle barn opplever at de er i et fellesskap og har venner

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Mål 1) Barna Alle barna er aktiv deltagende i fellesskapet ut fra sin forutsetning	a) Alle barn opplever at de blir sett og lyttet til b) Alle barn opplever å være i positivt samspill med andre barn og voksne c) Barna erfarer at de har innflytelse på det som skjer i barnehagehverdagen d) Barna erfarer at personalet griper inn ved krenkelser
Mål 2) Personalet Personalet skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap	a) Personalet fanger opp barns initiativ til samspill b) Personalet bidrar til at alle barn deltar i lek med andre barn c) Personalet arbeider aktivt med å forebygge uheldige samspillsmønstre og mobbing d) Personalet gir barna felles erfaringer og synliggjør verdien av fellesskap
Mål 3) Foresatte Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel	a) Foresatte opplever og bidrar til at barna trives og har lekevenner b) Foresatte kjenner til og støtter opp om barnehagens arbeid med inkludering c) Foresatte opplever at deres barn er en del av barnehagens fellesskap d) Foresatte opplever at utfordringer ved uheldige samspillsmønstre følges opp av barnehagen
Mål 4) Barnehagen som lærende organisasjon Barnehagen arbeider målrettet og systematisk med å inkludere alle barn i meningsfulle fellesskap	a) Personalet har en felles forståelse om hva inkludering betyr i praksis b) Personalet reflekterer rundt faglig og etiske problemstillinger knyttet til fellesskap og vennskap c) Barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer inngår i vurderingsarbeidet d) Ledelsen legger til rette for tid til utviklingsarbeid

Fremtidsbildet har vært utgangspunktet for barnehagevurderingen og beskriver den ønskede situasjonen innen vurderingstemaet ut fra lov om barnehage, forskrifter og faglig, pedagogisk kunnskap. Kvalitetsmålene og tegn på god praksis i denne rapporten er utformet av vurdererne i samarbeid med barnehagen.

Vurdererne sammenliknet kvalitetsmål og tegn på god praksis med informasjonen som ble samlet inn om vurderingstemaet gjennom intervju og observasjon i barnehagen, i tillegg til de dokumentene som barnehagen la fram.

4. Tegn på god praksis og praksis som kan bli bedre

Kvalitetsmål 1: Barna

Alle barna er aktiv deltagende i fellesskapet ut fra sin forutsetning

God praksis:

Tegn 1a) Alle barn opplever at de blir sett og lyttet til

I samtale med barna kommer det frem at de elsker barnehagen sin. De opplever å bli lyttet til i ulike sammenhenger.

Vi som vurderere har sett og hørt at barn blir møtt av imøtekommende og et bekræftende personale.

Vi har sett et personale som er tilstede for barna, og som tar seg tid til å lytte og følge opp barnas behov.

Tegn 1b) Alle barn opplever å være i positivt samspill med andre barn og voksne

Barna sier at de opplever positive samspill gjennom felles aktiviteter som blant annet måltid, samling, svømming og voksenstyrte leikaktiviteter. Barna løfter også frem positive samspill i egen initiert lek med andre barn. Barna forteller om ansatte som leker sammen, og flire og tulle med hverandre.

Videre trekker barna frem at personalet passer på dem, slik at de har det bra, og de bidrar til at alle barna har en venn å leke med.

I samspill med andre barn bruker barna begrepet «Stopp», som de forklarer slik: «det betyr at når man føler at noen gjør noe ekkelt med dem, så sier de stopp. Alle kan si det, og alle vet hva det betyr».

Vi som vurderere har observert mye positivt samspill mellom barn-barn og barn-voksne. Ståstedsanalysen bekrefter at dette er tilfelle.

6. I vår barnehage sørger personalet for at hvert eneste barn erfarer å være i positivt samspill med andre barn og voksne

■ 100%

■ 0%

■ 0%

■ 0%

Tegn 1c) Barn erfarer at de har innflytelse på det som skjer i barnehagehverdagen

Barna sier at: alle barna kan få være med å bestemme i leken.

I samtale med barna, legger de vekt på at de selv bestemmer hvilket pålegg de vil ha i måltidsituasjonene. Videre trekker de frem at de selv kan velge om de går inn først eller sist til 2- måltidet.

Det at de får besøke småbarn (både ute og inne), trekkes frem som positivt.

Vurdererne har observert et personalet som lytter til barna og tar barna på alvor, ved at de følger opp det barna uttrykker.

Tegn 1d) Barna erfarer at personalet griper inn ved krenkelser

Barna sier at de opplever at personalet passer på dem. De trekker frem lekesituasjoner som eksempel på dette.

Vurdere har sett ett regulert og samstemt personale i håndtering av krenkelser.

Praksis som kan bli bedre:

Tegn 1b) Alle barn opplever å være i positivt samspill med andre barn og voksne

I samtale med barna kommer det frem at noen (ikke navngitte) barn ikke har noen å leke med.

Vurdere har observert at det er situasjoner der barn ikke er i lek og samspill med andre.

Tegn 1c) Barn erfarer at de har innflytelse på det som skjer i barnehagehverdagen

I samtale med barna nevnes det at de ikke alltid får gjøre som de vil – f.eks å male når det ikke er nok voksne til å passe på.

Kvalitetsmål 2: Personalet

Personalet skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt felleskap

God praksis:

Tegn 2a) Personalet fanger opp barns initiativ til samspill

Personalet løfter frem viktigheten ved å kjenne hvert barn godt for å fange opp deres initiativ til samspill

Personalet sier at de er med i leken – på barnas premisser. De opplever seg selv som engasjerte, tilstedeværende og anerkjennende.

De fremhever viktigheten av å ta seg tid til å høre på barna, være i nuet og i barnets høyde for å fange opp initiativene, for deretter å kunne spille videre på disse.

Vurderere har observert at personalet fanger opp barns initiativ til samspill, inne og ute.

Tegn 2b) Personalet bidrar til at alle barn deltar i lek med andre barn

Personalet sier at de bidrar til at barna får leke med andre gjennom å;

- hjelpe de som strever, med å finne gode strategier til å bli med i leken
- koble barn med samme interesse
- ha et deltagende personale i leken (støtte, hjelper og utvider)
- jobbe med relasjonsbygging ved å gi barna felles opplevelser og erfaringer
- snakke om inkludering med barna
- dele opp i små grupper
- ha rollespill

Barna bekrefter at personalet passer på at alle har en å venn å leke med.

Vi som vurderere har sett ett personale som er inkluderende og deltagende. Personalet har gjennom ståstedsanalysen svart at dette er praksis som de er gode på.

7. I vår barnehage bidrar personalet til at alle barn får leke med andre

100%

0%

0%

0%

Tegn 2c) Personalet arbeider aktivt med å forebygge uheldige samspillsmønstre og mobbing

Personalet sier at de jobber med dette i samlinger, der de snakker om hva som er rett og galt.

Videre sier de at de gir barna verktøy som å si «STOPP». Barna skal si stopp hvis de opplever at det som blir gjort mot dem, ikke oppleves greit.

Rollespill brukes aktivt i arbeidet med inkludering.

Personalet har fokus på å løfte gode handlinger i hverdagen.

Avdelingene jobber med gruppetilhørighet –for å fremme at hvert enkelt barn er betydningsfullt.

Gjennom observasjon har vi som vurdere sett at personalet inkluderer barn i lek ved å sjølv delta i leken. Videre har vi sett tilnæringsmåter der personalet i ulike situasjoner går nær barnet og snakker med dem. Personalet henvender seg til barna blant annet slik; oi, hva skjedde nå? hva hørte jeg nå? nå så jeg at du... Vi har også observert at personalet følger opp uenigheter i samlek mellom barna. I barnehagens planer viser de til mål hvor de skal arbeide for å fremme positive handlinger mellom barna.

Tegn 2d) Personalet gir barna felles erfaringer og synliggjør verdien av fellesskap

Dette sier personalet:

- Alt som som gjøres, f.eks i samlinger, i måltid, felles opplevelser er fellesskap
- Viktig å inkludere alle i en samtale
- La barna undre og fortelle sammen
- Viktig å løfte frem og sette ord på positive handlinger mellom barn
- Få frem vi-følelsen (bry seg om andre, snakke om de som ikke er her, ta hensyn til andre)
- Gjennom samarbeidsleker
- Dokumentasjon som viser fellesskap

Vurderere har sett dokumentasjon på at barnehagen jobber med sosial kompetase – gjennom bilder og planer.

Vi har observert et personale som setter ord på positive handlinger. Synliggjør verdien av fellesskap gjennom å bruke navn, og snakke om de som ikke er tilstede. De legger til rette for samlinger, aktiviteter og oppgaver slik at barna får opplevelser og erfaringer i barnefellesskapet.

Praksis som kan bli bedre:

Tegn 2c) Personalet arbeider aktivt med å forebygge uheldige samspillsmønstre og mobbing

Vurderere har sett enkeltbarn som leker alene. Dette er i samsvar med det barna sier.

Personalet har bekreftet i samtale og i møte at noen barn vil leke alene, men at de likevel skal få et tilbud om å bli med i lek med andre.

Kvalitetsmål 3: Foresatte

Foresatte og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel

God praksis:

Tegn 3a) Foresatte opplever og bidrar til at barna trives og har lekevenner

Foresatte sier i møte at de opplever at personalet i barnehagen;

- Ser og snakker med hvert enkelt barn
- har god innsikt på dagen til barna ved at de forteller hva og hvem barnet har lekt med – lekevenner er også tema på foreldresamtaler
- skaper gode relasjoner
- lærer barna å bli løsningsorienterte, og til å klare å håndtere konflikter
- bidrar til god kommunikasjon med foreldre
- er opptatt av at alle skal være med – ikke fokus på bestevenner

Videre sier de at bidrar ved at;

- De snakker om de andre barna hjemme og hva de har gjort i barnehagen. Her brukes barnehagens facebookside og annen dokumentasjon aktivt i samtale med barna
- De treffes på fritida
- De inviterer de andre barna i bursdag
- De snakker positivt med barna om det som gjøres i barnehagen
- De snakker om hvordan man er en god venn og at alle må få være med på leken

Vurderere har i bringe- og hente situasjoner observert god dialog mellom personalet og foresatte, som omhandler det foresatte har fortalt.

Tegn 3b) Foresatte kjenner til og støtter opp om barnehagens arbeid med inkludering

Foresatte kjenner til barnehagens arbeid med inkludering gjennom

- årsplan- og månedsplaner
- bildedokumentasjon
- gjennom dialog i bringe- og hente situasjoner og foreldresamtaler

Foresatte sier i foreldremøtet at de støtter opp om barnehagens arbeid med inkludering ved å oppmuntre egne barn til å si hei til andre barn. Foresatte opplever det som positivt å bli veiledet av barnehagens personale; f.eks hvis et

barn kommer seint hver dag, kan barnet oppleve det vanskeligere å bli inkludert i leken. Derfor er det viktig at personalet sier fra om dette.

Foresatte fremhever at personalet er mottagelige for at foresatte kommer med innspill som kan bidra til arbeidet med inkludering.

Tegn 3c) Foresatte opplever at deres barn er en del av barnehagens felleskap

Foresatte kan bekrefte dette slik:

Vi snakker med barna våre og personalet om hvordan dagen har vært – med blant annet bilder fra barnehagen får vi foreldre mer innblikk fra dagen. Ved henting oppfordres ofte barna til å fortelle selv også.

Foresatte opplever at barnehagen tar utgangspunkt i barnas interesser, og lager opplegg rundt det.

Barnehagen bygger fellesskap gjennom

- å feire bursdager (krone med ting som barna liker)
- at barna får være med å bidra/medvirke på ulike aktiviteter; f.eks kjøkkenet
- å arrangere besteforeldrekaffe
- at skoleklubben har egne aktiviteter (svømming, offisielle åpninger av opplegg/prosjekt m/»champagne«)
- å skape små fellesskap i fellesskapet (høvdinger, riddere, pelqus) og ved å møtes på tvers av avdelingene

Tegn 3d) Foresatte opplever at utfordringer ved uheldige samspillsmønstre følges opp av barnehagen

Foresatte forteller at de opplever at personalet i barnehagen tar raskt tak i situasjoner som oppstår. De forteller videre at personalet utøver en balanse på positive og «negative» tilbakemeldinger. Samtidig forteller foresatte at personalet veileder barna, bruker ikke kjeft, men fokuserer på å spille barna gode.

Barnehagen tilbyr møter med foresatte hvis det oppstår utfordringer ved uheldige samspillsmønstre, da det ikke alltid er mulig å snakke ved henting/levering.

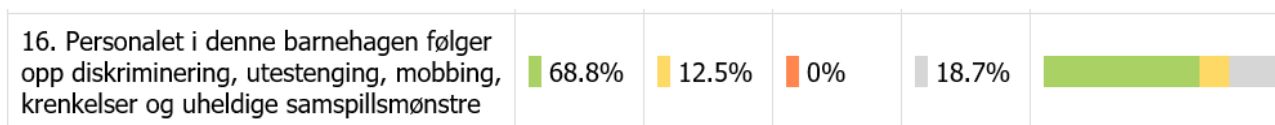
Barna lærer tidlig å bruke begrepet STOPP.

Praksis som kan bli bedre:

Tegn 3d) Foresatte opplever at utfordringer ved uheldige samspillsmønstre følges opp av barnehagen

I foreldremøtet kom det frem at metoder som brukes i arbeidet med uheldige samspillsmønstre nødvendigvis ikke fungerer. Det kan da oppleves for foreldre at barnehagen er lite fleksibel til å endre sine metoder.

Utdrag fra ståstedsanalysen viser også at deler av personalet mener at praksis kan bli bedre på dette området, samt at en større prosent uttrykker at de ikke vet.

Kvalitetsmål 4: Barnehagen som lærende organisasjon

Barnehagen arbeider målrettet og systematisk med å inkludere alle barn i meningsfulle fellesskap

God praksis:

Tegn 4a) Personalet har en felles forståelse om hva inkludering betyr i praksis

Barnehagen har utarbeidet en faglig grunntanke om hva inkludering betyr, gjennom eksisterende utviklingsplan. Barnehagen har tidligere jobbet med Statped sin nettressurs for inkludering.

Personalet sier selv at de vet hva inkludering betyr, og at de håper og tenker at de har en felles forståelse.

Vi som vurderere har sett dokumentasjon på vegger og i planverk, samt observert inkluderende praksis.

Tegn 4b) Personalet reflekterer rundt faglig og etiske problemstillinger knyttet til fellesskap og vennskap

Personalet bruker avsatt tid i refleksjonsmøter, pedagogmøter og personalmøter til å reflektere. De benytter verktøy som observasjoner og praksisfortellinger, samt tilbakemeldinger fra foresatte. I tillegg forteller de at de bruker tid i barnehagehverdagen, når det oppstår spontane situasjoner.

Tegn 4c) Barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer inngår i vurderingsarbeidet

Personalet sier selv at de imøtekommer barnas forutsetninger, perspektiver og erfaringer i det daglige arbeidet.

Barna forteller at de noen ganger får bestemme litt i barnehagen, f.eks; hva de vil leke.

Vi som vurderere har sett at personalet legger til rette for barna etter alder og nivå.

Tegn 4d) Ledelsen legger til rette for tid til utviklingsarbeid

Personalet beskriver innarbeidede strukturer som tilrettelegger for samarbeidstid i blant annet egne pedagogmøter for småbarn og storbarn, samt egne pedagogmøter i fellesskap.

Avdelingsmøtene er omgjort til refleksjonsmøter gjennom at de har utarbeidet dreiebok som ivaretar gjentakende arrangementer og tradisjoner, slik at de unngår å bruke mye tid til dette innad på avdelingene.

Pedagogene har felles plantid.

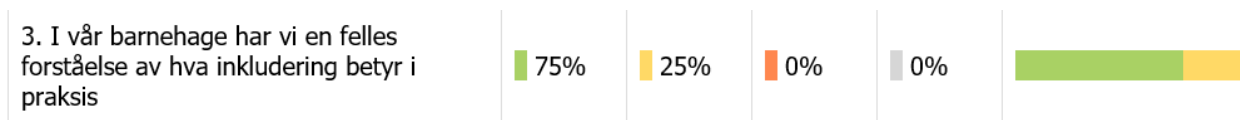
Vurdere har sett planer som sikrer faglig innhold og en felles retning for barnehagen, samt en oversikt over møtестruktur.

Praksis som kan bli bedre:

Tegn 4a) Personalet har en felles forståelse om hva inkludering betyr i praksis

I personalmøtet reflekteres det over at denne personalgruppen kanskje ikke har en felles forståelse av begrepet inkludering.

Ståstedsanalysen underbygger til dels det personalet kjenner på

Tegn 4c) Barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer inngår i vurderingsarbeidet

Personalet uttrykker at det er for liten tid til evaluering

Månedspaner viser varierende spor av evaluering i det avdelingene kaller «tilbakeblikk» med tanke på månedsplanen «framoverblikk» og mål for perioden.

Tegn 4d) Ledelsen legger til rette for tid til utviklingsarbeid

For å sikre kvalitet og framdrift i endrings- og utviklingsarbeid er personalet avhengige av møter for hele personalgruppen. Personalet har en opplevelse av at denne viktige møtetiden er for knapp, og blir «oppspist» av andre pålegg og krav fra arbeidsgiver. Dermed blir det mindre tid til refleksjon, forankring og samskaping.

5. Videre arbeid og spørsmål til refleksjon

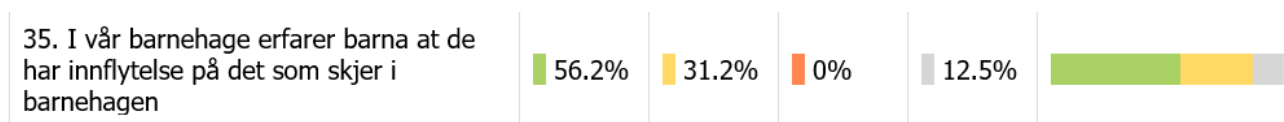
Styreren og barnehageeieren overtar ansvaret for utviklingsarbeidet. De må prioritere og ta eierskap. Starten på dette arbeidet er å organisere utviklingsarbeidet. De må ta stilling til om de skal involvere hele personalet i organiseringen eller ei utvalgt arbeidsgruppe.

Dersom de velger en utvalgt arbeidsgruppe, har deltakerne i gruppa ansvar for å inkludere resten av personalet i arbeidet, gjerne avdelingsvis. Det er òg viktig å huske på at eieren og foreldrerepresentantene skal delta i det videre arbeidet med kvalitetsutvikling i barnehagen. Det er en viktig forankring at personalet og forsatte får delta i arbeidet med å reflektere over, drøfte og analysere innholdet i denne rapporten. Dette er grunnlaget for videre arbeid.

Denne vurderingsrapporten har ikke til formål å komme med konkrete forslag til hvordan barnehagen skal gripe fatt i utviklingsarbeidet, men vi foreslår noen refleksjonsspørsmål for å hjelpe barnehagen til å komme i gang med utviklingsprosessen. Aktuelle refleksjonsspørsmål kan være:

- Hvilke metoder har dere når det oppstår uheldige samspillsmønstre?
  - Jamfør barnehagelovens kapittel VIII Psykososialt barnehagemiljø
- Personalet sier at når noen barn vil leke alene, må det likevel få tilbud om å bli med de andre i lek.
  - Skal man slå seg til ro med at et tilbud om lek godt nok?
  - Når et barn leker alene – hvordan få de andre barna til å bli interessert i det som enkeltbarnet holder på med?
- Hva legger dere i begrepene medvirkning og medbestemmelse?
- Hvordan synliggjøre barnets stemme gjennom vurderingsarbeidet?

Med utgangspunkt i ståstedanalysen (Barns medvirkning)

- På hvilken måte kan personalet jobbe for at barna selv skal forstå at de har innflytelse på det som skjer i barnehagen?

6. Oppfølgingsavtale etter ekstern barnehagevurdering

Denne avtalen må sees i sammenheng med plan for «Pilotprosjektet ekstern barnehagevurdering og veiledning i Fosenregionen, 2019 – 2021».

Styrers ansvar:

- Barnehagevurdererne presenterer rapporten for personalet i barnehagen. Styrer sørger for at oppvekstansvarlig og FAU er representert når rapporten legges fram.
- Rapporten sendes umiddelbart til oppvekstansvarlig.
- Styrer melder **innen 1 uke** tilbake til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern barnehagevurdering på tilsendt skjema.
- **Innen 8 måneder:**
  - Styrer presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede.
  - På bakgrunn av det som kommer fram i rapporten setter styrer, i samarbeid med fagpersoner fra DMMH, opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Styrer presenterer plan for forbedringstiltak på ledermøte og for barnehageeier.
  - Det foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Har arbeidet med rapporten ført til de endringer man ønsker?
I denne prosessen er det viktig at vi hører på flere stemmer, både barnehageeier, ansatte i barnehagen og ikke minst foreldre og barn. Evalueringen sendes oppvekstansvarlig og presenteres for politikerne i hovedutvalg for oppvekst.
- Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til barnehageeier.

Barnehageeiers / oppvekstansvarliges ansvar:

- Barnehageeier/oppvekstansvarlig involveres i valg av tema for ekstern vurdering.
- Tema forankres i kommunens/barnehagens satsingsområder.
- Oppvekstansvarlige har veiledningsansvar/oppfølgingsansvar.
- Rapporten tas inn i lederavtalen med styrerne og brukes i utviklingssamtalene.
- Rapporten skal være et verktøy i en utviklingsplan på barnehage/kommunenivå.
- Rapporten skal inn i tilstandsrapporten eller som vedlegg til denne.
- Oppvekstansvarlig etterspør evalueringen etter 8 måneder.

Vedlegg 1 - Deltakere i vurderingen

Alle som har vært i barnehagen i vurderingsuka, er deltakere på bakgrunn av observasjoner, uformelle samtaler og eventuell deltaking på møte og intervju. Her er en oversikt over hvor mange som har deltatt under vurderingsuka.

Det har vært to eksterne vurdere tilstede i vurderingsuken, Solveig K. Nilsen og Åshild Andvord Stokstad. I tillegg har veileder fra DMMH, Elisabeth Walsøe Lehn deltatt.

På foreldremøtet som ble gjennomført den første kvelden i vurderingsuken, deltok 21 foreldre med sine tanker og refleksjoner rundt tegnene på god praksis.

På personalmøtet den andre kvelden, møtte 12 ansatte. De bidro med refleksjon ved å ta utgangspunkt i tegn på god praksis gjennom ulike spørsmål som vurderere har sendt ut på forhånd.

3 av 8 barn fra skoleklubben deltok i samtale med vurdererne. 1 barn ville ikke delta på møte. Resterende 4 barn var syke i vurderingsuken. Barna kom med mange innspill fra barnehagehverdagen.

Det har vært flere møtepunkter med styrer gjennom uken. Vurdererne har også hatt uformelle samtaler med barna, personalet og foreldre, samt brukt observasjon underveis.

Vedlegg 2 – Tidsplan

Det var avsatt 4 dager til å vurdere barnehagen. Før oppholdet i barnehagen hadde veileder møte med styrer. Vurdererne hadde telefonkontakt med styreren, de fikk informasjon om gjennomføringa av ståstedsanalysen, fikk tilsendt dokument fra barnehagen, utformet fremtidsbildet, laget tidsplaner, leste seg opp på vurderingstemaet og forberedte dokumenter som skulle brukes under vurderinga. Under selve vurderingen var vurdererne i barnehagen i fire dager. Fjerde dagen ble brukt til rapportskrivning og presentasjon for barnehagepersonalet, eieren og foreldrerepresentantene i Samarbeidsutvalget. I forkant og underveis forberedte vurdererne informasjon, metoder og verktøy, og de drev informasjonsarbeid og oppsummeringer.

Å gjennomføre en kvalitetsvurdering på tre dager er knapp tid, og det innebærer en vurdering på et avgrenset område.

Vurderingsuke: 43		Hva som skal skje:	Ansvar
Mandag 25.10.21	09.00 Ca 10.00 11.00 12.00 Ca 12.30 Ca 13.30 14.30 18.00	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale med styreren • Observasjon småbarn • Observasjon storbarn • Pause • Observasjon storbarn • Observasjon småbarn • Oppsummering av dagen med styrer • Forberedelse foreldremøte • Foreldremøte • Oppsummering av dagen og forberedelse av neste dag 	Vurdererene
Tirsdag 26.10.21	08.00 08.30 09.45 12.00 12.45 14.00 17.00-19.00	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale m/styreren • Observasjon storbarn/ småbarn • Barnesamtaler skolestarterne (4 barn) • Pause • Barnesamtale skolestarterne (4 barn) • Oppsummering av dagen med styrer • Samtalemøte med personalet • Oppsummering av dagen og foreberedelse av neste dag 	Vurdererene
Onsdag 27.10.21	8.00 09.30 12.00 12.30 13.30	<ul style="list-style-type: none"> • Samtale m/styreren • Observasjon • Pause • observasjon • Oppsummering av dagen med styrer • Etterarbeid og rapportskrivning 	Vurdererene
Torsdag 28.10.21	8.00 15.30 16.45-17.45	<ul style="list-style-type: none"> • Rapportskrivning • Møte med styreren. Overlevering av rapport • Personalmøte med barnehageeier og FAU til stede. 	Vurdererene

Vedlegg 3 – Metoder

Tema og tid til rådighet påvirket valg av metoder. I vurderingsprosessen i denne barnehagen ble følgende metoder brukt:

Observasjoner blant barn og ansatte, samtalemøte med skolestartere, samtalemøter med foresatte og personalet, samtaler med styrer.

For å fange lik tematikk hadde vurdererne i forkant utarbeidet ulike samtaleguider til hjelp for samtaler med barnehagebarn, foresatte og personalet

Vi observerte i hverdagssituasjoner inne og ute på alle avdelingene.

På forhånd og underveis i vurderingen hadde vurdererne tilgang på relevante dokumenter:

- Års- og utviklingsplan 2019/2020, Utviklingsplan2020/2021 og utviklingsplan 2021/2022.
- Skjema for valg av vurderingsområde.
- Ståstedsanalyse
- Månedsbrev og plan

Forberedelse av barna

Vurdererne sendte en presentasjon av seg selv til barnehagen før vurderingen. Barnehageansatte fikk i oppdrag å forberede barna på besøket, og hvorfor vurdererne skulle være i barnehagen.

Møte med foresatte

Foresatte fikk mulighet til å involvere og engasjere seg i prosessen. En god dialog mellom hjem og barnehage er en forutsetning for god barnehageutvikling. De foresatte fikk kjennskap til vurderingstemaet og spørsmålsguiden før vurderinga, og ble oppfordret til å reflektere individuelt over barnehagen sin praksis før møtet. I løpet av vurderingen hadde vurdererne møte med hele foreldregruppa.

Møte med styreren

Under vurderingsuken fikk styreren jevnlig orientering og oppsummering fra vurdererne. Styreren har en nøkkelrolle i utviklingsarbeidet som barnehagen skal ta tak i når rapporten er overlevert. En god dialog med styreren danner grunnlaget for gjensidig forståelse av barnehagen sin nå-situasjon og for videre arbeid.

Vedlegg 4 – Samtaleguide til barna

	Spørsmål	Dette sa barna
1	Hva er det beste med barnehagen?	
2	Hva liker du å gjøre i barnehagen?	
3	Hva er en venn? <ul style="list-style-type: none"> • hva gjør venner sammen?	
4	Har alle barna i barnehagen en venn?	
5	Hva bruker barna og de voksne å gjøre sammen i barnehagen?	
6	Hva bruker barna å gjøre sammen i barnehagen?	
7	Hva gjør de voksne i barnehagen når barna ikke får være med i leken?	
8	Hva kan dere barna være med å bestemme i barnehagen?	
9	Hører de voksne når du forteller noe til dem?	
10	Sier stopp? Bruker dere stopp?	

Vedlegg 5 – Samtaleguide til foresatte

	Spørsmål	Svar
1	På hvilken måte opplever dere at barnehagen bidrar til at barna trives og har lekevenner?	
2	På hvilken måte bidrar dere til at barna har lekevenner?	
3	På hvilken måte kjenner dere til barnehagens arbeid med inkludering?	
4	Hvordan støtter dere opp om barnehagens arbeid med inkludering?	
5	På hvilken måte opplever dere at deres barn er en del av barnehagens felleskap?	
6	Hvordan opplever dere at utfordringer ved uheldig samspillmønstre følges opp av barnehagen?	

Vedlegg 6 – Samtaleguide til personalet

	Spørsmål	Svar
	På hvilken måte er du i positivt samspill med barna?	
	På hvilken måte ser du og lytter til barna?	
	På hvilken måte bidrar du til at barna har innflytelse på sin barnehagehverdag?	
	Gi eksempel på hvor/når barn erfarer at de har innflytelse på barnehagehverdagen sin	
	Hvordan griper du inn når du ser at noen barn blir krenket?	
	Hvordan fanger du opp barns initiativ til samspill?	
	På hvilken måte bidrar du til at alle barn deltar i lek med andre barn?	
	Hvordan jobber du med å forebygge uheldige samspillsmønstre og mobbing?	
	På hvilken måte jobber du for å gi barna felles erfaringer?	
	Hvordan synliggjør du verdien av fellesskapet?	
	På hvilken måte reflekterer dere rundt faglige og etiske problemstillinger knyttet til felleskap og vennskap?	
	Hvordan legger ledelsen til rette for tid og rom til utviklingsarbeid?	
	Har dere en felles forståelse om hva inkludering betyr i praksis? Begrunn.	
	Hvordan involverer dere de ulike barna sin stemme i vurderingsarbeidet? (ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer)	